

Linnæus

Asperna

B
135002

Aita San Ignacio

gloriosoaren bicitra

Apreiti-arevitietau personaren erreguz

D. Gregorio de Arrie, Baraureo exolamainuac

eusqueraz ifinia

Este librito se imprimio en Tolosa

Fedearen ucatzalle arro gairto Luteroc. Alemanian
 Elirari galera andiae equiten circan unean; Ingla-
 terraco Erregue Enrique zortigarrenac. Aita Santuari
 obediencia ucatu, eta bere erriunuan Elhi eguiaraca
 ondatzen zuan garaian; Fedearen beritzaile usterco
 Calvinoc, len baño obeto isintreco amesacquin Elhi
 eguiaracari Francian guerra bidia equiten aion sa-
 soian, beti bere Eliraren estutasun eta premiai begui-
 ta dagoan Jaincoaren ^{eriu. onguille} providencia miragarriac ser-
 tu zuan gure Espanian cristau guci sonatu iran-
 go zan bat, Jaungoicaren etxaiac equiten citurten
 aurerapen eta ondamendi galgarriai bidia eba-
 quitreco, guci en oitura, costumbre eta bicomodua
 beritreco, eta egundano Apostoluac irichi gabeco
 eri eta barterretara Penicristoren fede eguiarac ba-
 caura eramateco jaioa.

Bere erriaren gloria eta guizaldi haren apain-
 garri zan santu andi hau jaio zan inilla larcun
 eta lareguci eta amaiazarren urtean gure pro-
 vinciac Arzeitian. Bere Aita D.ⁿ Beltran,

Oñaz eta Lopezaren jabea zan beela, ordueo andir-
quien artean benengotatua zan; eta bere ama
Maria sacz Baldaia eche charragotua etzan.

Ignacio zortzi seme eta iru alabetan gartec-
na zalazie, an prenda eta doai estimatuz apaindua
jaio zan non eta laster ano echeo gucien ^{purgari} ~~atzean~~
~~kontatu~~ iran zan. Berer guiz ondo equina, ger-
mitz-gequia, modurtoa, itreguin eta goratua, ge-
nio edei eta goratuoa zan; eta guciar gan sona edo
fama andia irabarteo aguerizen zuan zale eta
egamiae gucien biotrac irabarten cituan. Arrocha-
maia zalazie, ondo itreguina, beguiatua eta corte-
ra zan; alatan non saro hartan oi dan beguira-
mentuaren falta aguer ceraguan gaurazie ecuten
etritzaion. Bere aita Eregueren certuao berariaz
beela jaioa zala irudituta, alie lasterren ara bialdu
eta Epainiao Eregueren page ifini zuan. Lasterano
Ignacio Eregue Fernandoren amore eta gracia ira-
baici cituan; baina armetara guiz jalguia eta itru-
tua cetoirena beela, laster artico biimodu alfer-
rar gogaitu zan. Ordurao beste asuren artan sin-
latuar eta goratuaz ejoacen bere beste anaiac Na-

polesen guze Ereguec ceducan ejercituan; eta Ignacio
berri gaur andia equina, bere malla goratueo ame-
requin sartu zan Cantabriaan. Najera artu za-
nean bere arcartan eta valrea ondo agueru eta
guertitaco guerra, eraso eta ausi-abar gucietan bere
biotz sendoaren sinale agueriac eman cituan. Er-
da aumbeste ventatearen eta cristau equiarco bate-
nac. Bere buia arrotan ber ^{ceducan eta} ~~et~~ ~~xxxxxx~~
~~gaur~~ ~~xxxxxx~~ ~~xxxxxx~~ ~~xxxxxx~~, bere gaur gu-
cietan munduaren eraso eta cituai jaurituaz, que-
renean ere Jaunac (onela esateagati) luveratu ori-
doan, ontri artu hari beguiae idigui nai iran
circaneraño. Franiaco ejercitu andi batec Irune-
co gartelua ingurutua edo setiatua ceducan; eta D.
Antonio Manrique, naparraco Virreia, bera in-
dar edo lagun-esque irten zan bitartean Ignacio ber-
vide edo leuco ifini zuan. Ignacioc nota etraiaren
eraso eta asalto portiz anori eltri eta bultra bai-
cien, sitiatallae espanol garte haven odolotz eta
beldurgabegueriaz aritu, eta, beren alimen eta
indar guciac Ignacioc gordetzen zuan leura zucendu,
eta equinal eta catarca guciaquin erasori, ataca edo-

Brecha idigui zuten; Baña Ignazio eseman espata zua-
la ataca antan agueritu zan becen lasterango aldiyae
equin beas iran cituzten. Ordea pelca latz haren
estucnean artilleriaco bala batez Ignazio valerriroari
anua bat puztucatu, eta ez beas honequin bairungoae
etri, eta etraiari eman beas iran citraizcan. Franciscae
Ignazio bere goimallae eta valere edo biotr andia me-
reici beulaco beguiramentu eta estimacio guaiarequin
atu, eta bere heridai leuengo oracai edo erremedioae
equin, eta alii orguen Lyolaco bere echeva ecarri zu-
ten. Berretan edo calenturac eldu, eta iltzer jairi,
eta Cergati elirawae equin, eta heriotzeraco ordu la-
burretaco esca ematen cioten. Baña leac autuie,
amentan cegoala, San Pedro, ecrutic etori, eta bere
esuar icutu, eta sendatu zuan. Amentan igaro citraio-
na ematutacan ala arguitu zuan; Baña mirari ho-
nequin ere Ignazio Jaungoicagana biurtu, edo con-
vertitu etran. Oraindi egun batzuetan bere guetan
eta ozean egonbearean arguituie, dembera ariago
emateco ipui edo conta festagarriren batzue cecair-
quian liburu bat creatu, eta beceirat ordu orcan se-
necistoren eta Santuen biotrac cecairguitenae baiue

eche gucian ez arguituie, berterie ezcan abai iracuri
eta bere biotracari aienaequin ordo beguiratu, eta ero
aldatua, edo Jaungoicagana biurtua gueratu zan.

Penitenciaran bidetie lembici eman cituan prauie
cristauie iracequienae ere irutu cituzten. Bere gorputza-
ren egoquitatan eta birariya ez galtzearen esaira
eta ganevao erremedio mingarrienae oner eta eren-
curagabe eraman cituan guizon haxe catea gogoi
bater gueria lotu, cilicio bater, eta zamu zar bater be-
re gorputza estali, eta bere arpegui ederrae ematen cun
aie edo eta modurortasuna estaltzeo bere buma
moldacaitz-zatai equin, eta ater-ate oquipusca batan
esque ibiltzen, herpitaletaco gairon laguntzen, gende
gairtoaren buela eta tritaera elairae oner eta eren-
curagabe eramaten, egunoro ur eta ogui uttzeo ba-
rau gogorae ateraten, gaurie guicua oracian iga-
ritzen, egunecan irutan bere gorputza larqui castigat-
zen, eta penitenciarie izugarrienae egruten guizon er-
galatu hau guicun miragari andian ecan zan. Ba-
ña penitenciaran bere egari iracequia consuegobe
gueraten etran. Gau batean Ama Virginea bere aureho
Jesus beoetan argui-eraiu zeragarri ingurutua

Berequin zuala agueritu, eta euscari honce eman
 cion ceruo atreguin-contentu gozoac bere biotra
 + gaubitu, eta jaungoizaganaw amorean suttu, ete eman
 citraion deadancari, emanaz: Jauna, ez dirut beste me-
sederi escatren espada zu amateca, eta beste sari
edo ordainu ere, espada zu guciago amateca.

+ Ceruo Berequinari cion bere jaiera biguina zala li-
 de, equin cion Bereala Virginia Mariaren amparo billa
 eta bere imagina milagrosoa aderatzera mundu guci-
 ti aimbetebat erromes oi diyoacen Monseñrateu
 eliz sonaturaw bideari. Eliz edo Bacartegui hartan
 Bici zan vertute goratuco Sacerdote bat; Ignacio hone-
 quin confesio general bat equin zuan; Bana alaw be-
 rotasun eta peccatuen damu andiarequin, non eta
 Confesoreac, bere onetan illie guera cequion belduwa,
 eta Ignacio bere oneraren eta honen malcoac legort-
 zen lanu asco izan zuan. Gau gucia elizan Ama
 Santissimaren aurean auspecturic igaro, bere espa-
 ta pullare batetie esequi, bere sonco abuatrac probro-
 cho bati eman, zaru bat Circarean eta berdey bat
 escuan artu, calabara bat guenitie cincili; Curutric,
 cinutric, eta penitencia equiteu tresnaz cargaturic,

Bideari eraso cion.

Pobrea andi honetan erromes berri hau Manresa-
 ra irichi, eta emen hospitalean artu zuten; Bana bere
 arpegui loiac. Bizar luceac, eta izua emateagati lurat-
 zen berariaz, utri cituan arcasaltarrac bera ecusten
 zuten guciac nagatzen cituan, eta guien farragari
 equiten zuten. Bicinoduaren supitaco salto edo al-
 daera oi ez beclaco arzar valiatu zan demoniwa, San-
 tua Bicio tentatrecu. Ceramaequian desprecio andiac,
 hospitaleu quivatra, eta aimbete pobre zarpatzuren
 antean bere buua ecustea abiatu citraicean bere bu-
 rutacioa arpeguira ematen; eta gauz habee guciac eta
 asco guciagoc gozora eraso cioten, berdin salba cite-
 queala Berequin cortean, edo soldadutran, nolata bi-
 citre nagagari hartan; Bana laster iritri char hura
 aienatu zuan. Ignacio, iritri haren gaistotasun gucia
 eragutu, eta bertatit hura escuatrecu jami zan eri eta
 goiso guien serbitzari, nagari andiena ematen cion
 gaisoi guien eta sarien beguirta eta lagunduar,
 eta beargdi eta equiteoric humillenac bertrat artuar.
 Guervenean, aimbete bat humilltasunen erdian ere
 abiatu zan agueriren bere vertute andia: nsi citraicean

guia aguirio gauria ciruill eta despreciagauri die-
tan ezdaquit cor anditarun ecusten, eta beragatie be-
guiramentu eta errespetorie andienarequin beguira-
ren. Hau iguerri zuan becen laster Ignacio Beldura
eta bereala hospitaletie irten, eta Manresatie bert edo
seireun pausora cegoan leice izugauri batean bere bu-
rria ercutatzen joan zan.

Bere biote sutuac aguitzen cion guia leice illun
hantan errar coraqueala, eta bere mortificacio eta peni-
tenciai neurri eta mugari ifini beaurie izango etzuala,
bertatie iruditu citraion. Zatitzen du bere gorputza pun-
ta zurrotrez jositaco catea batequin egunecan lau edo bert
aldiz: igarotzen ditu ante oriac goreac ill gabe dei doia
ceducaten sutrai batruce beste alimentariagabe, onda
ascotan iltze jarriaz; eta ala beingo batean leicaren
atacan cordegabe arguitu, eta eramau zuten hospitaletan,
non biemodu hura utzi, eta lengua antreco curutacioac
berriro eratu cioten. Tentan aben ondoren beste batruce
eratu, eta escripuloac aguti necatzen zuten. Cera ber-
ce baño gogorago aguitzen citraion; eta bere anima
on illundu, eta bicitrea gogoricari eta ceimeramangari
eguiten citraion. Larritan partitz hantan Ignacio

puela gogor hanc circaun bitantean janaririe eta eda-
ririe ez antreco asmoa equin, eta zarpi egunec avan-
cer santugabe egon zan, eta guieguico gogoricari ha-
bee oraindie aurreago eramango cituan, baldin bere
Confesoreac galerau espauriguon; baina bertatie jan-
coac bere Obediencia pagatu cion. Cera organitu cit-
raion, eta ecate gogor haren ondoren egualdi ona
etorri citraion. Jainoac anima preta hura atsegun-
contenturie goronez bete zuan, alatan non, guieortie
guia ceruo gaurien ecustea, cordegabete gorac, eta
atsegunitasuna bertie etzan. Trinidadeco misterio eruta-
tuen gaurien cerutiac arguitan andiac Jaungoicoave-
quin si cituan irquita gorac dietan aitu cituan. Misterio
honen gaurien escribatu zuana, eta alabeurrez galdu
zana, Profeten guisara escribatu zuan. Gauri honetan
equin zuan ceruo arguitanaz arguitu, eta gure erligioe
egua andiac ondo barrundu eta eragutirie, aumbete
Aita Santue ontrat eman eta cristau on guiae an mai-
te duten, ejerciciotaco liburu miragaria ere. Liburu
honetan Jainoac arguitutaco guion honce peccacioac
ontreco, eta cristauac Vertutean aurreiatzen zuecubide
eta erreglarie seguruenac eman cituan.

10-

Jerusalengo lecu santuac ecusteco gogoac
eldu, eta Barcelona ontrian sartu, eta alde aietara
abiatu zan. Bere asmoac an turcoen conuercioan que-
ratzecoac aian; Baia bere deuotioaren equinquuruna
Bete cituanean, alde abetara etorri beara izan zuan.
Animen conuertituar equiteo, orandic etrequir-
quian gaur aso icasi bear cituala, eta estudio an-
dici equingabe, hau eim cezagucala, eragutiaric, Es-
paniara etorri, eta estudiatzan antzea erabagui zuan.
Venecian linoama andi bat eman cioten, eta Turara
deritzan eiri andia litchi zanean, eman cioten gucia
an bearewen artean zabaldi, eta guro beretzat Jain-
coaren icenean ater-ate escatzen illi zan. Lombardian
sartu zan becen laster, an gauran cebillan espanolac,
celatari edo espion bat zalawan jenen artu, eta bere
sonecoac quendacic, alexanderutzean aguintariaren aurre-
ra eramian zuten. Itz bat lacaria esatea asoco citra-
ion jecill artatit iteteco; Baia pradeutzeo deseroz, illi
ic eon zan. Tentotzat artu, iwaner, despuer eta ma-
guillaroz bete, eta bere bidean jiraten utzi cioten. Fran-
ceas an gairqui artu etruten; Baia Barcelonaa bita-
tean eramian zuan gucia esaten, euzar ez da. Uri ho-

-11-

netan abiatu zan gramatica iasten egucita amairu
urte cituanean. Geruino atbedat, conitracion eiri arta-
co maisuarequin. Jasi artaco quiren latentrat beac-
gai huera lottagaria becan ere, Ignacioc, urcoari me-
de equiteo zalez, aleri urcutanungabe artu zuan. Hec-
tan mutillchiquiaequin biteria i cijan bere esclava;
eta, icasi-bearra deuotia epeldu etrequin, penitenciae
queitu nai izan cituan.

Anima saluatzec quaria egucitiegunera bere
bitzean queituar nola baigian, bere nolabaiteco ichura
moldacatz gogaicariaren bidez gucia aldeequiten
ciotela, eragutu, sonotrat seritren eim zagua, eta bur-
nizeo catea bere conseruaren iutziarequin utzi, eta bere
~~erroparen~~ ~~xxxxxx~~ barrundic ciluio bat erabiltzarequin conten-
tatu zan. Orduraco aso bere ejemplo onae rectutera
mugutu cituan; Baia aso queiago bere izgutac ondu
edo conuertitu cituan. Oti andia equin zuan Anguerue-
tacoa conitracion mejen comentuan sartu zuan. Cuiora
berri onae, centruen leugo biceinodua an ona etzana, eta
examesare aso ematen zuana zan. Honce mejen ejem-
plo chao hartarac bide ematen zuten quiren gairto
mundutarren asere bicia Ignacioren gainera eracari,

eta hau eta moji aien Vicaria maquillae ego citurten;
Vicaria gelpa aietati ill' ran, eta ill'co queratu ran,
Santua minariz biini enapatu ran.

Philosofia icastew Barcelona utri, eta Alcala
joan ran, eta emen animen zale eta egari guelhiago
agueritu etuan. Alcala garte-gundearen laro galgan
ran zaldun garte batun univ'is edo Jaungoicagana
biurtzeae Santuari sona andia eman cun; baina conver-
sio honen onderen eri artan beste asurinae equini,
hona Espanian perreucio latra eracari cun. Pelicero,
sorquin edo garquille eta hergea zalaoa barreatu,
eta inquisiciora salatu zuten; baina tribunal artan be-
re virtutae bara irabai, eta bere animen egaria ent-
zat emateaz, eta alabateaz gamera, Jaunaren seritran
haren bicia elian cembat on eracartzen cun inquisi-
cioe Jaunae eta Alcala apair nagunae ondo eragu-
tu, eta Ignaciori bere penitencia gogorae arindu va-
quin ciortzen, omitsie ibiltrea galeraiaz, eta setana
belte bat jantri cereal, agunduar. Santuaren iutrian
contra erromeria luce bati equin cioten Senora andie
qui biren devocio eragabie zala lide, bere estudioae
auveritiera Salamancara joan bea izan zuan.

Nota animen salvacioran bere egaria an bii eta
garbia baitran, alde quietara perreucioae cerraizquin.
Artaraco esculideri etreducan, eta ordendugalea cegvan
quizon batez gendeari agurrian eracuti, edo predicatu eun
ceguioqueatawan, comenta batw fraileae Ignacio pres-
antu, cer quietaten ran, Herorre Jaunari gartigatu, eta
honen carolan sarrevaci, cateas lotu eta herge bat beela
tratatu zuan. Lequearen erara galdeae equin ciortzen,
eta bere exercicioe liburna aurcan Gintrea beste van-
ruerari fuerai eman etien. Aretandiaz liburna
iracuri eta examinatu zuten; eta Jaungoicaren espirituz
betea argituri, gure Santuaren garbitan edo culpa-
gabetanuna quier alabatu zuten. Alabaz vici erdian
fuerac Santua libratu, eta bere caridadez obrat eta ani-
men salvaciora bideari len beela cerraizquiela, agun-
du cioten. Salamancan gueraeraci nai izan zuten;
baina beste armo batue cerabiltriquian Jaungoicac,
Ignacio lantegui zabalagoetarao sinalatur ceducan.
Ignacio Salamancac icastecia utri, eta garai artan
munduan sonari andiena ceducan Parinura aldatu
ran. Honetarao bere vertute gortatuaren sona ondo bar-
reatu zuan gaura bat quietatu ran. Quizon andirguri

bata egun batean bere ondorengotzen Santua eun,
eta esan zuan: Ereita ill nadilla, baldui honue erre
izatea merei espadu. Andiegui hau egun artan
erriyan eguiten ran gertan tiria eguiteo artilleria
canoï chiqui batzuec eantiera bere tellatuac ceducan
lar-sapai edo terradura igo, eta an arquitezen ran pol-
vora pillaren ganeia chingar bat suertez erori, eta ho-
nen sugaurretan biziñe quiseali ran.

Ignacio 1628 garren urtean Ossaillaren lenengo
egunetan Paris-era eldu, eta bereala Montegudo ce-
ritraim colegiora bere estudioac aurrevatera joan
zan, berriro gramatica mutillchoen artean igarri-
zen artean. Bere buua mantentzen Españian li-
merna escatuaz bildu zuan dirua, emen bere utatua
lagun bati gordetzeko confianzar eman, lagun hona
diru hareguin ez mura eta ez ara igues eguin, eta,
jango baruan, berri Parisen limerna escatu bea-
rean arquitezu ran. Beste norare ez iduquiric, ho-
pitalera baxertu, eta emen maia eta eucharistia
beterie ematen etrioten bidez, jango zuana atez-ate
erquecan bildu bea izaten zuan. Berari dirua or-
tu eun lagun desleiala Puan-en goizqui cetrala

jaguin, eta alie lasterren ara joan, cetran toquian topatu,
ceraman diru gucia eman, berari lastandu, alie enguen alaitu,
seruitu eta bere eolera joatea limerna ciribillatu cizean. Mon-
teagudo-co colegioan gramatica buatu, eta igarri ran San-
ta Barbarara Filosofia icastera. Bere lagun escolari
itrasten cion vertute eta deitioac beste eantz edo timentu
berri bat gancatu cioten. Bere lagunetao batzuec erli-
gioan sarturic, colegioa uttu nai zuala, egotzi cioten. Oue-
gati colegioo naguiac biziñe aseratu, eta, utsequite edo
oquei andia eguiten citurtenai eman oi citraizten eran,
aguirian eta gucien aurean azoteac eman cequizeate-
la, aguindu zuten. Castigu treshonragarri hura Ignacioren
chit gogecoa ran; baina bere confesioac aguindu, eta bere
buua garbitu bea izan zuan. Ala eguin, eta bere
asmo eta intencio zuena an ondo gucia ezagutu zuten,
non eta azoteac eman bea citraizcan becuac bertan co-
legioo buurariac gucien aurean Ignacioren vertute
goratu agueru eta alabatu zuan.

Satisfacio an oro eta aguiric baten aurean guciai
cequia idixui citraizten, eta Ignacioc guciai birtuac
beretu cituan. Parisco esola gucietan Ignacioren icenac
gama quizea artu zuan. Eantz gogor hura sortu zuan

Erretore edo kolegioko buntia Ignacioni eguin eun
iran edo injuria oro quendu edo artueraci naire,
Ignacionen estudioc, edo homi eracustea Catez ere
bere contura artu, eta gānera Nafarroa Zaldun-
cho garte Francisco Javierreguin Catean kolegioc
bertan lo eguiten zuan galai garte Saboya-tar ja-
quintzu bat obeto icai ceran, lagun eman eun. Igna-
cion onela aimbete icai edo durrentu zuan, non eta
lasteras filosofiac mainaren icen edo titulu iraba-
ci, eta beretaz honra andian Teologia icai zuan.

Sarai honetan Jaungoicoac arguio adieraci eun,
nola bacarric Jaungoicoaren gloria andiagari beguira-
tuaz, guironen salbacioan eta Resucitoren eta bere Eli-
zaren etrai betio leiatuen contra beti guerra bicia e-
guingo zuan erligio edo Compañia bat isuntzeo sin-
latua ceducan. Lambride goratu honetaraac beste inor
bano lea beguir jo zuana bere pasante edo mainteac
fabro iran ran. Jaires beretza cer bait guciago co-
ta citraun. Hau guci arguia, eta eche onco semea
zan; eta filosofia eracuten icen edo fama andia artu
zuane; eta nola fama guciagoren egaria besteri etre-
ducen, elizaco dignidade edo mallari goratuenera

igotzeoran cebillen. Ignacione Jaungoicoarentzat tirilaci
zuane, eta lasteraco Jaires Compañiaren apaingari,
eta elizaren Santu audienetati bat eguin ran.

Laster bi lagun abei beste lau, eta berac alacac,
bata citrauten: Diego Laynez, Almaran-go seinea,
Alfonso Salmeron, Toledo-aldecoa, Nicolas Alfonso
Probadilla, icen honetaco ericoa, eta Simon Rodriguez,
Portugales zalduna. Ignacione guciac bereganatu, eta nola
animen salbacioan beareguiteco amioac cerabilzguian,
guiciac agueritu, eta bertati guciac erantzun eiten, eun
berac ere asmo eta desio hurac zutela; eta lambride
an goratu eta Jaungoicoaren gogoco Catean berarizeo
orto edo pimeri Catean bidez beartuac beren buntia
urteco autu zuten eta tina Virginia Aburtuaren eguna.
1834 garren urteco egun honetan Ignacione lagun abec
bereguin artu, eta Monmarte edo martirien men-
dicoa devitran elizara eraman, eta aspaldiago ordendu
edo maza emana cegoan Pedro Salve maza eran, eta
guiciac bere escur comunica burpico elizaco edo capellan
eman eun. Maza erandacoran eiran rapiaac Catean,
munduco ondakin guciac oro urteco, eta sinlatu zuten
garaian fedegabec Jaincoaren beguira eracutren beara

equitara Jerusalem jateco; baina bidaje hau eun
 baxeraqueen guiaie Aita Santuaren onetan auspreste-
 ra joan, eta berei aguin ceguien munduaren edocin
 toquitara joatera beren buruac eiquentrecu vito edo
 promes agurirua equin zuten. Jaungoicoaren providen-
 cia iran zan nosqui Saizen ingurumaian arkitzen
 diran aimbete elizen artean Patriaria berri honec
 Martirien mendion aututhea bere erligioari lenengo
 onia emateco. Gogoracio hau cerna eman eun, gueroa-
 go jenuariteren amorez aimbete edo isur bearu-
 zuan, eta Alia pretequitren zan era guietara perrequi-
 tua irangi zan lempañia batec martirien obi edo sepul-
 turen ganean, eta Jaungoicoaren Amaren ampar-
 pean jaio bear zuata, adierarteco.

Bere laguna bidageraco prestatzen ciardutin
 birquitarteon Ignauoren celo berri alferrie egon etzan.
 Bere eragun batec biimodu gairtoa ceramala, jaquin,
 eta bere ondo-esan eta consejuaquin ecer aurreartzen
 etzuala, ecurie, cen lecutati eragun hura bere emacu-
 me gairto galguniagana joan oi ran jaquin, eta ota-
 ren indarrez gelatrecu zorian cegoan putru baten eit-
 zean icheden, eta guizon hura aldean zuata, iguerri

zuanean, Ignauoe bere burua leporanoco urtara
 bota, eta deadarcan eman eun, esana: anche egingo
zala itengabe ete gogor hura usfirtren. Lagun haren
bulaurean bere gria gairtoaren sua itrali, eta cerua-
ren aserrea giza ceraneans. Guizon galdu are, cari-
 dade an miragarria ecurita, arituri, ceraman bide
 edo armo gairtoa utri, eta bere peccatu penitencia
 equiten baceari pensatu zuan. Peccatuac Jaunagana
 eracarteco billatzen etruan arte eta biderie etzan. Eri-
 guiaie bequitan artua ceducan sacerdote batec equiten
 zuan biimodu gairtoaren berri jaquinie, bere haren
 onetan ausprete eta Ignauoe bere lengo peccatu guiaie
 confesatu circa: Ignauoren damu edo contricua con-
 fesoavean biotzera igaro, eta exemplo eder hura ecurita,
 confesoreac bere peccatuac gorrotatu, eta bicia berri
 on bat artu zuan.

Espaniara eterrri beara guertatu, eta birstoren
 jarraile eguiazu baten guina, edo diru eta munduco
 beste gaurariegabe guie pruvincian sartu, eta topet-
 tiaw Misericordiara basteru, eta esquean bilduta jan
 bear iran zuan. Bere anaia D. Garcia equin batruie
 igarotzera bere echea eramateco equin cituan ale-

guinda alfeirae iran civan. Berai len bicitre mundu-
 taira equindaw leca aien ecusteae lengo penitencia
 gogorrae beritrew gogoa evacauri, eta ciliis latz
 bat artu, Guernico catea lodi bat guerrian lotu, eta
 bere buina gogorqui cupidagabe tratatu zuan.

Ignacio bere erritairae bere bicitre santuarequin
 an ondo onera mugitzen, eta biemodu guietan as-
 tura, oitura edo certumbre gairtiae quentzen cituan,
 unean bertan bere compaña Cerruae lagun berriac-
 quin guetitzen zuan. Claudio Jago, Saboyacae, Juan
 Coduri, eta Pascual Bernet, Franceiae, Martiren men-
 dijan lengo xarpiae equin zuten voto edo promes
 bere equin zuten. Albeste atreguin honequin bere
 equinquirinae alie lasteren zucendu, eta irten zan Vē-
 neciaraw, eta bidetan penill andiac igarritie, ara eldu
 zan becen laster berri andi artan apostolu berri bat sar-
 tu zala, eragitu zan. Oitura edo certumbre gairtoen
 galera alde guietara berequin ceraman becella, le-
 cu guietan inferniac persecucio eta tormenta berriac
 iritren circan. Berege enganagarritrat salatu zuten;
 cana laster, ejercicioetaw bere liburna aguetzea bertogabe,
 ecaltz berri hau ere deregin zan.

Bere bederatzi lagunae Veneziara irichirie, Jerusalem-a
 joatew bear civan neuriae artu cituzten. Ignacio lenen
 equin nai iran zuan gaura zan, Alta Santuagana joan,
 bere bendicua escatu, eta homi beven armuae aguetzea.
 Alta quiron santu aben biemoduaren, nola beren jaguin
 tarunaven berri orduraw ondo icaria arguitzen zan
 Alta Santu Paulo irugarrendae aita luten amore biguna-
 requin guiae artu, eta beretaw guetiaen oraindie meraz
 ordendugabeae ciuala jaguini, Berai nai ceraguen
 edocen Obispo ordendu al iratew esua eman cien; eman
 cien ere Jerusalem-era joatew bere baimena, juacra
 hau equitew ceuden neque eta cinguirinae jagueta ba-
 cirtan ere. Veneziara itzuli, eta probreza eta garbitasun
 edo castidadca beti gordetrew voto edo promesa Carde-
 nal Veralli-ren esuetan guiae equin zuten. Ignacio
 bere lagunacquin meraz ordendu, eta berroqui equieta-
 co beren ejercicioacquin lembitio meraz ematew guiae
 pventatu civan.

Noraw devocioarequin emango zuan gure Santuac
 sacrificio adragami hau, erraz eragu liteque: bere arpe-
 guia sutan cegoala, ciudian, bere biotra erretzen zuan
 u-gar biia campora aguetuaz: Berari cerarizquin

negar-maleo gorōae meran ceuden guiciā ere iñuñ eor
 quiden cisten: aldarcan Seraphi bat ceusatela, guiciā
 uite ruten, sacerdote berri hura ceunta.

Valluñarrae Turcari eman cisten guerae Jerusa-
 leneraw atiae ichiri, berri vto edo promesaren ligam
 partea bete edo cumplitrewo guiciā Erromaraerari eman
 citrairean, Aita Santuāc aguintren cienera jartrewo as-
 mor. Fabbrequin eta Laynerequin aureti Ignacio bi-
 altea, erabagui ruten; bñia alcargandie aldeguin bñio
 len guiciā era batue biñinodu, bñia pensatu bat egu-
 telwan gueratu ciran. Gerdetrew amoa eguin ruten
 ereglac ciran:

Lenengoa: Bete hospitaletara basteitue civala,
 eta bacarie esquean belduarequin bñio civala.

Bizaurua: Aurai doctina erautnue ciela, eta
 berri lañen alderaw diruñe artu etrutela.

Irugaurua: Eta nola ner edo ceñ ciran, asutan
 galdetren bñien, San Ignaciō esan cien ecen, here-
 geai eta artura edo cortumbre garitōai Jerusen ban-
 derapean guerra bñia egitewo alcarganatu ciraner gu-
 iwo bere Compañiari Jerusen Compañia bñie iñe-
 nie etrego guiciā. Gure Santuāc Monsestratewo leicera

Zaner gueroz, iñen hau beti bere bñiean ceduan, eta Sena-ti
 Erromara cñcala ecun zuanae, iñen hau gerdetrew amoa sen-
 dogea eman cion. Basteitue alcalañia amñaw cñcala
 banatu batara eracio eguitera, Jeronistoe, quinterca bere ber-
 raldan ceacrela agueru, eta esan cion: Ni zure alde irango
naitzaru Erroman. Eri andi honetara 1537 garren uitaren az-
 quenerow irichi zan Fabbro eta Layner-eguin. Aita Santa
 Paulo irugaurua guizon santu aben esqueñe edo ofrei-
 mentua guiciā ontrat artu, eta Layner-er Sapiencia ceñtratu
 Colegiuan Teologia, Fabbre Quiterca Sagrada, Ignaciōe Aita
 Santuaren esculide, vñio, vñia edo cortumbre garitōen
 contra bere ejerciciuquin beareguiten zuan bitartean,
 erautnue ceratela, aguintu cien. Bere Compañia erligio
 bat izatera goratrea, Jaungoicoai nai zuala, ondo era-
 guturie Santuāc, bere lagun guiciā Erromara deitu, eta
 bere erligio berriaren zueñbide edo ereglac ifñi cituan.
 Erregla habetan gñeraw erligioetan beti oi diran iru
 vto edo promesai laugarren berri bat egotri cien, eta
 zan, Aita Santuāc aguin egiuequeen noranai cristuāc
 Jaungoicoari iñeñan emandaw bñinac bete diru eta
 munduo laguntregabe animen saluacian beareguitera
 jratewa. Aita Santuāc erligio berri honetan Jaungoaren

esena arguere oragutu, quier alabatu, oritat eman eta con-
firmatu edo sendotu zuan Jesusen Compañiaren icena
bere bulda Regimine militantes Ecclesie itz alcequin asten-
dan Wto gairon unteu irailaren oquita zarpi garrene-
waren bidez emanaz.

Osta Compañi hau jaio zan, non eta erege batez
erligiosaren etalquiarequin itzali, edo ito nai izan zuan,
Ignacio Erromano Gobernariaren aurcan heregetrat eta
serquin edo hechiertrat salatuaz, eta Alcalan, Paris-
en eta Veneçian bere tallu edo imaginai duntzotrat
erre cituztela, emanaz. Iran eta guezur habee Igna-
cio izpiru asaldatu etruten, eta duntz guchigaz, berai
lendanaz, esaniz ceducalaz, eeen, munduan Jesuieritaren
etxaiac ciraute bitartean, puzeguitua irateco suete zo-
ri oneoa Compañiari irango zuala. Salatralle puz-
so guezutia castigatua izan zan, Ignacio justotrat
eta bere vertutea miragaritrat guaiac iduquiaz.
Baña bere humiltamnei eramanquize aso izan zuan,
bere arrazoi, aitzagui, erregu eta negar-maleen da-
muz ere, guaiac batera Compañiaren fundatralle
eta Aita Beela, quien General, buru edo nagusi bere
berchaz equin zutenen. Auguera an onaren on-

doren Compañiari Aita guaiac Erromano zarpi elizae
visitatu, eta San Paulorenean guezatu, eta emen General
berriac mera santua esan, bere seme guaiac bere esur-
comulgatu, eta berac bere puzferioa Aita santuaren es-
cultan equin ondoan, beste guaiac berai autu zuan.

Jesusen Compañiari berri jaunaren Ara edo lana zala,
bercalatti eragutu zan, apostolu berri aiee Italia guaiac
erbecar eta lacuri andietan equin cituzten seritru eta
merede andien, eta citura eta certumbre onen beritrea-
ren bidez ereciz, urte bi berai leu munduan euniciaran
beren celo iraceguaren frutu miragarrien bidez ere.

Osta Jesusen Compañiari Aita Santuac oritat eman eta
confirmatu zuan, non eta Italiaz, Españiaz, Portugal-
co, Suñiaz, Alemaniaz, Belgiaz eta Holandaz erri-
andiz guaiac alcarren leian Ignaciari bere esur mol-
datu cituan languille berri aiee honen consuelore an-
dienaz creatu circaten; eta honeraz gairera bere se-
meen celo andia saluauaren eta Elziaren etxaien con-
tra leu quietan bara ateratzen zutela, jaquin zuan.
Cristau iracequi oi ez beelaco aiee Europa guaiac
beren lanerac estueguia iruditari, lasteraco Asia,
Africa eta America beren lantegui glorioso, eta

26
eta Victorii andien sall eta Villtoqui iran ciran.

Mundu Berri edo Americano apostolu Jairo-
ee eguncan eguncan Jenueristoren erreinu Berriac ira-
barten ciran. Simon Rodriguez-ee orduraud de-
ciadaren Berriasuna Portugalen Corte edo Lisbon
canta, eta Compañiaco Jenugo Colegio Cregueac
Combrax icarol, edo Unibersidadean mundu Berri-
raco apostoluen aciteche edo esola izateu funda-
tu zuan. Alfonso Salmeron eta Pascual Brinet
Enrique Cortizaren Cregueac aleguñie aserequin gal-
erai nai eiequeen gure fede eguiazcoan erri aice sen-
do iduquitzen Aita Santuac bere nunciac Becela
Bialduta, Irlandan arguizen ciran. Claudio Jave
gure Eñi eguiazcoari victori andiac irabarten cir-
can Alemanian, Luteroren jarrailean eguñiac eta
trampia guien damuri ere. Lagnez eta Salme-
ron Irlandatic deitu, eta Aita Santuaren teolo-
getrat Trento-ko batzar edo concilio andira bial-
duac iran ciran. Jayo ere Alemaniatic etorri
zan batzar honetara, Ausbourg-ko Obispo
Jaunaren teologotrat. Pablo Berri, bere guiral-
die guizonu jaquintzenetara Becela, batzar

27
artara deitua iran zan. Beren aita Ignacioren
celoz iracequitaco Jenueristoren soldadu berri aice
hecege, fedegabe, eta Elhiaren gaineraco etriac gu-
ciac errenditzen citairten: eta bere semeac Euro-
pan eta Asian alaco irabaciaguin bearequitea
aco ezparan Becela, Portugalen errequeiren erregur
Aita Nuñez eta Gonzalez Ignacioc Per-co eta
Maurucoetaco erreinuetara bialdu cituan. Arquenie,
Cregue beraren laguntzearequin Congo deritran
erreinuan Sartaldeco Etiopiarano, eta Egoaldeu
Americarano ere fede santua Jesuitac eraman zuten.

Baña onelaco bearguille gañ ganeioac Ignacioc
Jaunocari prestatzen circan deimbran etriou ueatzen
eeor berac bere celo iraceguiazen Berriasunari. Fun-
datu zuan Erroman eehe bat gure federa etortzen
ciran juduentzat eta arguñi zuan ere emacume
galdu bequitan artuac Bialdu, eta Jaunocaren bel-
durean bicitzeo beste bat eguñteu irrodia. Baña
arrotzeaguin usatu oi zuan caridadeac bere semeai
eta Compañiari beac ciona artu eraci etriou. Bere
erligioa constitucio, eregla edo zuecumbideac ifuñi
cituan, eta oietan aini beste Aita Santue Jaunocaren

espivitia, eta centru eta providencia guieru bat ar-
guirio euri, eta eragutu zuten. Claudio Tago-vi,
Frenton cegoala, Aita Santuac eta errromatarren
erregue Fernandoe eman nai cioten Frieste-co
Obis padua artrea debecatu, eta guero elirau
diñadi edo malla goratuac inñir ere ez artreco voto
edo promesa eguitera Ignacior bere semeac bea-
tu cituan.

Gure Santuaren lan eta neque guieguia
arintzen eta goratzen cituan ceruac, erreinu eta erre-
gue guiaac alde guietan bere semeac iduquin nai
citustelaco suza emanaz; eta oraindie Europar
Colegiore fundatu baino arte beter aurretie Portu-
gal-co ereguia Joan Alejo bat fundatu ciola, ja-
quin zuan; baina oraindie bere atseguin-contentua
andiagora iran zan, bere Companiaca Alemaniac,
Franciac eta beste erreinuetao herregeai guerra
bicia eguin, eta ainbeste victoria, eta Beia alawac,
irabarten cirtela, jaquin zuanean; baina guien
arcarria iran zan Ignacioren suza arau D.ⁿ
Francisco Borja, Pandia-co Duquia, bere ondoren
andi ugariac utri, eta Ignaciori bere vñetan aux-

peretu, eta bere Companiaca ar cerala, erregutera
etorri citauonean.

Oncumbestebat atseguin-contenturen erdian ere
etritziari itrali generaltra utri, eta biximodu bacar
illun bat eguitico ceduan egaria; baina onetacac
eguin cituan aleguin eta artu cituan neurri eta bi-
diae, bacarri bere vertute goratua abeto aguetrew
eta Paulo irugarren, Marcelo bigarren eta Paulo
laugarren Aita Santuac gaur hura berri aipa
etzerala, aguintrew serritu zuten.

Guiron andi oi ez becelaco honen mirari guiaac
centatrew liburu andi aso beaco biague. Aita
ainbeste lan eta neque eta betico penitencia go-
gorae aspaldi artan bere eraruna egunetie egunera
galduaz eta aituaz, baicramaten, bere arquencos or-
dua urrean zuala, iguerri zuan. Atseguin-contentu
eta derreio guieru bat beste sinalerie eragutu etritzi-
ari. Bere eguitico andi guiaac Saungoricarequin be-
ti egotea punitu batean ere galeraci etriten. Guiron
Garrunwagorie, Saincoz beteagorie, eta creaturaeganao
eta bere Guiraganaw illagerie euri etran. Saungori-
cico gaurietan pensatrew doari goratu bater apain-

duan beula, bere orauo guietan, adimentua er-
nari cegoala, corda galten citraim; eta bere biu
guia utrimgabew betio orauo bat izan zala, esan
litequi. Ceruruz beguiae jasotze batez, bere bati,
izan bati beguiratze batez cordegabetzen zuan, eta
onela amurez gaurtua cegoala, aditzen citraim dea-
dau equiten: ; Cen nazagarría deitradan mundu
hau, cerura beguiratzen dedanean! An ascotan
beguiae ceruruz jasotzen cituan, non eta bere icena
etrequitenae bea adirartew beste sinaleri ematen
etutzen, ezpada esatea: Beti cerura beguira daguan,
eta beti Jaincar itrequiten duan guizon hura. Bere
errezoi equiten circaun gavaian aimbete malco
isurtzen cituan, non eta puntu oro gueratu bea
izaten zuan; eta aldarean beviz itz baicitrean guia
suspicio, eta negarra zan. Bere sinale beregarria
zan: Ad maiorem Dei gloriam: Jaincoaren
glori andiagoraw; baia Jainco melanai gloriatrean-
quin asetzen etran; baici al citequean origuena
equin nai zuan. Ama Santisiunai eion naitasun
eta jaieva Jaincoari eion amure andiaren erawa
zan; Jaincoaren urrena Ama hucgan ceduean

ifinia bere iste eta confianza guia; eta devocio bigun
hau bere Companiaren eragugari eta sinalestatie bat
izatea, nai izan zuan.

Ildeu edo mortificacio andiagori eta humiltasun
equiareagorri eion citequean. Egun batean espiritua
cordegabetua, luireti goratua eta ceruo arguitasunaz
ingurutua cegoala, delita citraim deada equiten:
; Oh Jaungoico neurri eta mugabague ora; bada ni
beclaw peccatori billau bat susritzen dezu! Humiltasun
barrunoi beariaraz once Aita Santu eta, Ignacio era-
gatu zuten guizon sonatu guiae esan zutenaz, Ignacio
Elizao Santu andienetati bat izatera goratu zuten mi-
rari eta equinde andi asu eta asu gui errotatu cirquigan.

Nola bere gaitraldiya beirtasun edo calentura
andigabew erbaltasun bat beiteri erbaizan, ala me-
dicuae nola bere semiae enganatu eiran: Bacarric
Santua enganatu etran: Sacramentu santuae bereala
escatu, devociori iracquienez artu, eta Aita Polan-
cristi esan eion: Nere ordua alderatu da; xwar bada,
eta esca zaioren Aita Santuari neretrat Bendiciora
eta nere peccatuen indulgentia edo barcacio bat.

Bada cci, crumun cion Polanco, i Baliteque rugale gu
 orren lantar guetateca. Iure gaitra peligrorica dala, inove
 uste ei du i equinguirum hau cion lura uerague bigar arte.
 Deritratuma equiru, crumun cion Santuae, Baldin bene
 Portean bagioan, ceruo arguitanma zuala pensa etzeraten.
 Iau gucia Bacanie Jaungoicoaren gauetan, eta adi-
 mentua cionan ceducalaco cordigabean irauu zuan. Goi-
 cean beca ceutera sartu citraicanae arguencio arnantan
 edo iltres topatu zuten. An arguitren cion beca seme
 guciae negarwez outren, eta Baracivesque joan, eta beca
 bendicioa escatu cioten. Aita Polanco, Aita Santua-
 ren jaureguira itoca joan, eta Aita Santuae penari
 asorequin eta biguntanun ez guchiagorequin, escatu
 gucia eman cion. Birquitarteau Ignacie Beguiae
 cerumaz jaso, eta guero beca semeceauruz itzuliaz,
 abei rez aitu eta iltren dagoanaren batequin Jain-
 coaren amore betio bat encargatu, eta beti Bacanie
 beca gloria andiagoa billa ceratela, aguinidu, guero
 escuae telectu, beca Beguiae cerumaz jaso, eta
 semuequin Mariaren cion gizoae etanaz gorotero
 ill ran 1446 garren urteu urtaillaren arguencio
 egunaren guiceo bertae aldean, beca iurugaveita

Portgaren urtean, beca conuencio edo Jaungoicoaren
 birtu zaneti ogueita ama Portgarenena, eta compa-
 niari ona eman ciuetti amaseira. Bece ciotrea
 Baio ben iran zuan compaii hau munda guiti
 amabi prouinciam eta eun colegiotan zabaldua eun-
 tearen pora. Euni ere zuan compaii hau Aita An-
 tonio Priminal, Pedro Correa eta Juan Ara-co her-
 manoen personetan martirioaz coruata, bada iurue
 quiron basati edo barbaren atraparretan fideagati
 bicia galdu zuten.
 Jaingoaren seruitari honen ciotrea pociroae
 Santuen eriotrai biotretan eraguni oi duan mella beca
 guciai eraguni cion. Erromao erri gucian Bacanie
 aditren ran: Ill da Santua. Cionan amparatralle
 andi guiceo bat ceducaten confianzae laster beca
 semeen negarmalioae leertu cituan. Ignacio ill ra-
 nean San Felipe Neri Erroman arguitren ran, eta
 honce Ignacio, ill erquero, bici ranean beti itreguin
 oi zuan beca itreguin zuan. Ciaten zuan, zala gui-
 ren bat gucia Jaingoaren espirotur betea: ceruo argui-
 az etalitato arpeguiarequin ascotam euni zuala:
 Ignacie eracuti ciolaberari orauio ordo equiten, eta

cristaneri guicia elut aso zov ciola. Illeta equiten
cioten birquitartean best uste aietan matun edo lam-
parviciaquin gairquin cetrin damacho baten ama
bate Ignatio ranaren gorputra icutu al baceraquean
bere alaba sendatuta gueratuo zalawan aleguin eta
catarca guiciaquin ere gunde artean auvera cciu igau-
rie, Companiaco Aita bati eregratu cion cion anen
ere disuntuae erabilli oi zuan gauzen batequin be-
re alabari min zuan toquian icutu ceguola. Aita
Viechaven-ee hau equin, eta bertatu maturiac aitu
+ civan, beren sinaleri ere gueratu gabe. Ignatioe lrii
zala, ill bat pirtu zuala, eta beste mirari aso equin
cituala, gaura seguntat esan oi da. Ill erquero
mundu guician eta onen elu edo sepulturam Jaincoae
onen bitarte equin oro equiten cituanac, Aita Santu Lau-
lo bertgareua magutu zuten, Bear civan aucile-
que eta billaguindeac equin onderan 1609 garren
urteco abenduaren iruan Ignatio beatificatrera
edo cetrin cegoala, erabaquitrera; eta Aita San-
tu Gregorio amabertgareua, Emperadorearen,
Españiaco, Franciaco, Poloniaco, Portugales eta lu-
ropaco Eireque cristau queimen eregru San

Francisco Xavier, S. Felipe Neri, San Isidro
necazari eta Santa Teresarequin batera 1622 garren
urteco Martxoaren amabian canonizatu edo san-
tutrat deklaratu zuan. Alejandro Parnesio Carde-
nalic eraguindaco Jansen eliz sonatura 1697
garren urteco Araroaren emeretrian bere gorputra
aldatu, eta aldare nagusiaren eskuialdean ifritu zu-
ten. Aita Fisco Ponzalez, Companiaco amai-
ragaren Generalae Santuari equin cion capilla
munduan dan aberats eta miragarientrat dago.

O. S. E. C. A. R. C. S.

S. Ignacionen marcha.

-1-
 Ignacio, gure patrovi andia,
 Penuen Compania.
 Puntatu
 dezu, eta armatu;
 Bida ez etzairie
 jairric zatunie,
 Inolaz aurrean
 gaureo egunean,
 Nair betor Lucifer deabua
 utzirie infernua:
 Zure soldadua
 dira aingueruac,
 Zure quidaria
 da Jesus andia,
 Garaitu ditu zure Compania
 etzairac;
 Ez dauca fedear,
 ez cristau nereac,
 Ez dauca beldurric
 inongo aldetie,
 Ignacio or dago,
 Beti ernai dago,
 Armetan jaria
 dauca Compania,
 Chispac armaturic,
 Banderazabalic,
 Bida, eta egun
 que guioe paquea degun.
 Beti gau eta egun.

-2-
 Bildu dezu, Ignacio, munduan
 aritico moduan,
 Gendea
 fide liciu beteac;
 Gende jaquintua
 eta indartua,
 Beti dabilena
 guerretan aurrean,
 Elearen etzairac villatzen,
 tepratuta garaitzen:
 Ditzu anaiac
 guerra egun naiaac,
 Da oien leguea
 etzair garaitrea,
 Diec ditu bere defensorac
 fedear;
 Dirid de eragun,
 dabiltra gau ta egun,
 Europen, Asian,
 Afrie, American,
 Idorrez, itasoz
 dijoaz, ta datiz,
 Dabiltra nequean,
 Indio tartean,
 Edo nair bertean,
 manera berean,
 Beti pelean,
 bicitrac dirauen artean,
 Beti beti pelean.

3
 Diva, Ignacio, zure anaiac
 chit marinel andiaac,
 Araunaac
 Bogatzen daquitenac:
 Pedoren ontria
 badago ertria,
 Airoca tartean,
 egunen batean,
 Bertatit botean diva sartzen,
 eta argana joaten:
 Bocaguin lotarie,
 arriquen artetie,
 Baldin badu etzairie
 diec garaiturie,
 An daramate ontria caiera
 leorrera:
 Nair iran ecaitza
 Bogatzen gaitza,
 Eta baguen goia
 nair busti odeiaac,
 Araunaac arturie,
 Botean sarturie,
 Lerager veterie,
 Bicitraz arturie,
 bra bra deirie,
 Dijoaz caietie
 bultreaz quilla,
 Pedoren ontriaren billa,
 beti bultreaz quilla.

